

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕМОГРАФИЯ

Население, Том 41, № 1, 2023, 151-189

ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online)

<http://nasselenie-review.org>; e-mail: nasselenie_review@abv.bg

ПОДПОМАГАНЕ НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ЧРЕЗ ВЪТРЕШНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО – ВЪЗМОЖНОСТИ И НАГЛАСИ НА БИЗНЕСА И ЗАЕТИТЕ ЛИЦА

Тодор ТОДОРОВ

Университет за национално и световно стопанство

БЪЛГАРИЯ, София 1700, ул. „8-ми декември“

todorov_t@unwe.bg

Резюме: Настоящата статия има за цел да подложи на дискусия ролята на вътрешното предприемачество за подпомагане на устойчивото развитие в организациите и постигането на екологична, социална и бизнес устойчивост. Представени са резултатите от проведено в България проучване сред служители и работодатели и е направен анализ на отражението на техните вътрешнопредприемачески умения и нагласи върху съществуващите практики, насочени към постигане на устойчивото развитие в организациите. Резултатите от изследването потвърждават застъпената в статията теза, свързана с разбирането, че изграждането на капацитет в рамките на съществуващи организации за идентифициране на иновативни идеи и тяхното по-нататъшно развитие във вътрешнопредприемачески начинания за модифициране на продукти, услуги и организационни процеси, притежава сериозен потенциал за положително въздействие върху устойчивостта.

Ключови думи: устойчиво развитие; вътрешно предприемачество; екологична; социална и бизнес устойчивост.

Студията да се цитира по следния начин:

Тодоров, Т. (2023). Подпомагане на устойчиво развитие чрез вътрешно предприемачество – възможности и нагласи на бизнеса и заетите лица. *Население*, Том 41, кн. 1, 151-189, ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online).

© Тодор Тодоров, 2023

Студията е постъпила през март 2023

Приета за публикуване през май 2023

Публикувана онлайн през юни 2023

Авторът е прочел и одобрил окончателния вариант на ръкописа.

ECONOMIC DEMOGRAPHY

Nasselenie Review, Volume 41, Number 1, 2023, 151-189
ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online)
<http://nasselenie-review.org>; e-mail: nasselenie_review@abv.bg

SUPPORTING SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH INTRAPRENEURSHIP – CAPACITY AND MINDSET OF THE BUSINESS AND EMPLOYED PERSONS

Todor TODOROV

*University of National and World Economy
1, Eight December Blvd.*

Sofia 1700, Bulgaria

todorov_t@unwe.bg

Abstract: *This paper aims to discuss the role of intrapreneurship for supporting sustainable development in organisations and achieving environmental, social and business sustainability. The results of a survey conducted in Bulgaria among employees and employers are presented and an analysis of the effect their intrapreneurial skills and attitudes have on the existing practices, targeted towards achieving sustainable development in organisations, was made. The results of the study confirm the thesis defended in the paper, related to the understanding that building capacity within existing organisations to identify innovative ideas and further develop them in intrapreneurial endeavours for the modification of products, services and organisational processes has a significant potential for positive impact on sustainability.*

Keywords: sustainable development; intrapreneurship; environmental; social and business sustainability.

This article can be cited as follows:

Todorov, T. (2023). *Podpomagane na ustoiichivoto razvitie chrez vatreshno predpriemachestvo – kapatsitet i nachin na mislene na biznesa i zaetite litsa.* [Supporting Sustainable Development Through Intrapreneurship – Capacity and Mindset of the Business and Employed Persons]. *Nasselenie Review*, Volume 41, Number 1, 151-189. ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online). (In Bulgarian)

© Todor Todorov, 2023

Submitted – March 2023

Revised – May 2023

Published – June 2023

The author has read and approved the final manuscript.

Увод

Темата за устойчивото развитие се появява на световната политическа сцена през 1987 г. в доклада на Световната комисия по околната среда и развитието на ООН, по-известна като Комисията „Брундтланд“.¹ Впоследствие, и с оглед практическата реализация на концепцията за устойчиво развитие, са разработени редица идеи, методи и инструменти за подпомагане на организациите и правителствата за справяне със социално-екологичните проблеми. Така, концепцията за устойчивото развитие предлага дългосрочна визия за общество, което е по-проспериращо и по-справедливо, и което обещава почиста, по-безопасна и по-здравословна среда – общество, което осигурява по-добро качество на живот за настоящите и идните поколения. Това е свързано и с основните цели на отделните направления на устойчивото развитие: (а) осигуряване на икономически растеж; (б) подобряване на рационалното използване на природните ресурси; и (в) повишаване на социалното благосъстояние. Тези измерения на устойчивостта са отразени и в редица стратегически и програмни документи на международно равнище, най-важният от които е Програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. „Трансформиране на нашия свят“.² Темата за устойчивото развитие и създаването на взаимовръзки между икономически, социални и екологични цели присъства и в редица стратегически документи на европейско равнище, най-значимият сред които е Европейската зелена сделка, която има за цел Европа да се превърне в първия климатично неутрален континент до 2050 година.³

Вътрешното предприемачество, от своя страна, може да се дефинира като практика, свързана с насърчаване на предприемаческото поведение от страна на работещите в рамките на съществуваща организация. Произлиза от развитието и подкрепата на инициативи за разработване на иновативни идеи или търсене на нови решения на съществуващи проблеми в предприятията от страна на заетите в него работници и служители. Вътрешното предприемачество се различава от изпълнението на традиционните задължения и отговорности на наетите лица по това, че до голяма степен се основава на инициативността и предприемаческия дух на отделните служители, както и на желанието на работодателите да подкрепят подобно поведение.

С оглед съчетаването на горните две концепции, инициативата „Постигане на устойчивост чрез вътрешно предприемачество“ (Achieving Sustainability through INTRAprenurship – SINTRA) има за цел да осигури интегрирана подкрепа, съобразена с нуждите на организациите за развитие на умения, компетенции и нагласи сред служителите и работодателите в сферата на вътрешното

¹ Генерален секретар на ООН, Доклад на Световната комисия по околната среда и развитието: Нашето общо бъдеще, ООН, Ню Йорк, 1987 г.

² United Nations (2015), Transforming Our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development, A/RES/70/1, UN General Assembly.

³ European Commission (2019), The European Green Deal: Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic AND Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 11.12.2019, COM(2019) 640 final.

предприемачество, насочена към подобряване на въздействието на организациите върху околната среда, както и на тяхната социална и бизнес устойчивост.⁴ Инициативата адресира служителите и работодателите в организации, опериращи в публичния, частния и неправителствения сектор, като свои целеви групи – обект на подкрепа, посредством разработването и апробирането на интегрирани обучителни методи, средства и материали, с оглед улесняване развитието на техните предприемачески умения и нагласи за подобряване на екологичната, социалната и икономическата устойчивост на организациите на национално и европейско равнище.

Така, основната цел на настоящата статия е да подложи на дискусия ролята на вътрешното предприемачество за подпомагане на устойчивото развитие в организациите и постигането на устойчивост в гореспоменатите три направления. Формулирана по този начин, целта на разработката ще бъде постигната чрез представяне на резултатите от проведено в България проучване сред служители и работодатели и анализ на отражението на техните вътрешнопредприемачески умения и нагласи върху съществуващите практики, насочени към постигане на устойчивото развитие в организациите. Тезата, която е застъпена и чието потвърждение ще се търси в настоящата статия, е свързана с разбирането, че изграждането на капацитет в рамките на съществуващи организации за идентифициране на иновативни идеи и тяхното по-нататъшно развитие във вътрешнопредприемачески начинания за модифициране на продукти, услуги и организационни процеси, притежава сериозен потенциал за положително въздействие върху устойчивостта.

Характеристики на изследването

Анкетното проучване, проведено в рамките на проект SINTRA, има за цел да се идентифицират съответните практики и успешни истории в областта на ориентираното към постигане на устойчивост вътрешно предприемачество в организациите, както и несъответствията в организационната среда и вътрешнопредприемаческия начин на мислене на служителите и работодателите. Проучването е базирано на анкетни въпросници, предназначени за двете гореспоменати целеви групи в организации с предмет на дейност в публичния, частния и неправителствения сектор.

В България, проучването е проведено в периода февруари – април 2021 г., на базата на два предварително подготвени анкетни въпросника (виж прил. 1 и 2), сред 41 служителя и десет работодателя. Контактът с респондентите е осъществен по електронна поща, като за целта са използвани съществуващите мрежи на българския партньор по проекта.

---

⁴ Проект „Постигане на устойчивост чрез вътрешно предприемачество“ /SINTRA/ е реализиран в периода септември 2020 – август 2022 г. от консорциум, сформирани от седем организации от шест европейски държави – България, Гърция, Естония, Исландия, Португалия и Хърватия. От българска страна, в проекта участва фирма „Тора Консулт“ ЕООД, в чийто екип авторът на настоящата разработка заема позицията „ръководител проект“. По-подробна информация за проект SINTRA е налична на интернет страницата на инициативата: <https://sintraproject.eu/bg/>.